

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TA'LIMNI
RIVOJLANTIRISH RESPUBLIKA
ILMIY-METODIK MARKAZI

O'QITUVCHI NUTQINING PSIXOLOGIK TA'SIRI

MAQSAD.

- 1.O'qituvchilarda nutq orqali psixologik ta'sir o'tkazish ko'nikmalarini shakllantirish.
- 2.Ishonchli nutq, auditoriyani ishontirish va ta'sirchan nutq tuzishni o'rgatish.
- 3.Notiqlikdagi keng tarqalgan xatolarni aniqlash, ularni to'g'irlashni o'rgatish.

Nutq tuzilishi

- Kirish qismi — 6–9 daqiqa
- Asosiy qism — 30–40 daqiqa
- Xulosa (yakuniy qism) — 12–18 daqiqa

Nutq boshlanishi

①

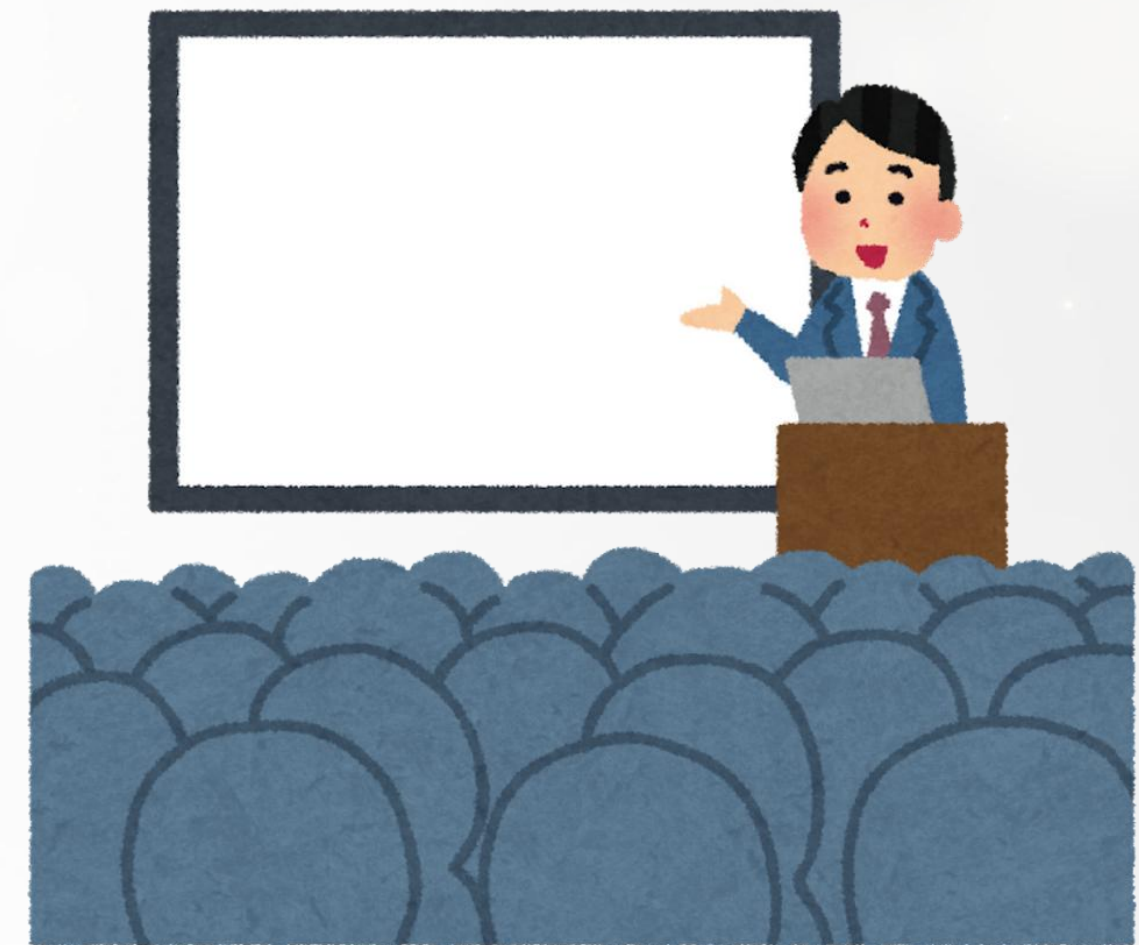
Zal kayfiyatini inobatga olgan holda, kirish qismidan boshlang.

②

Nutqni shaxsiy hikoya, hayratlantiruvchi voqea yoki kutilmagan savoldan boshlash ma'qul. Odamlarni raqamlar emas, hikoyalar ilhomlantiradi. Bizning xotiramiz ma'ruzalar unutiladi, hikoyalar esa yodda saqlaydi.

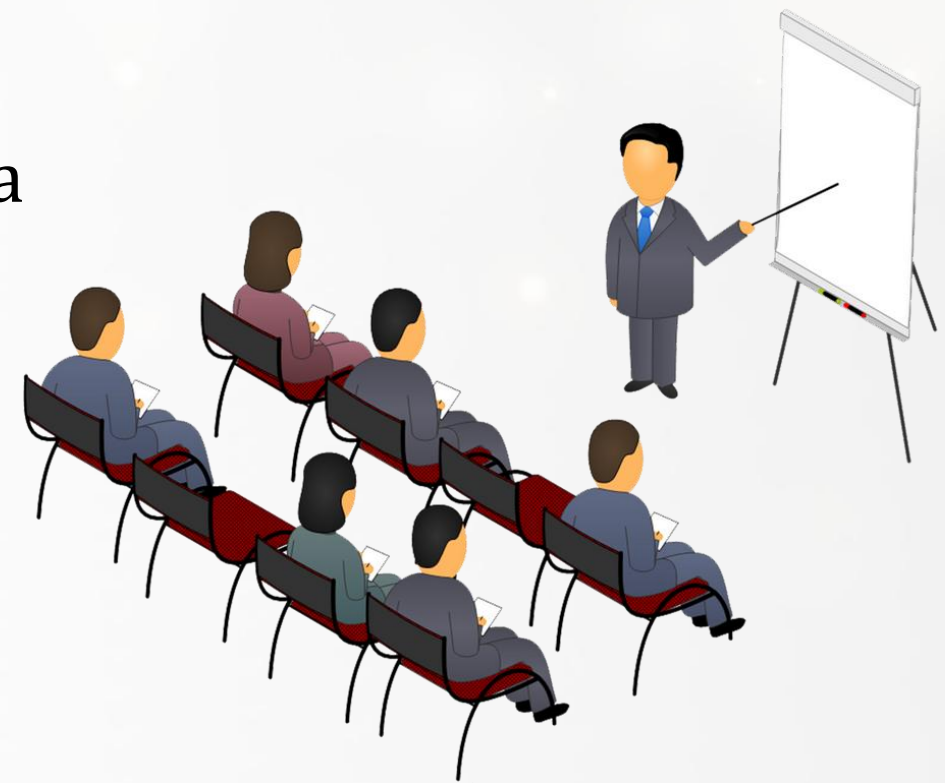
③

Kirish so'zingizni yakunlar ekansiz, tinglovchilarga sizning ma'ruzangizdan nima kutishi mumkinligini va buni qaysi vaqtda olishlarini ko'rsating

Asosiy qism

- Har bir mavzudan keyin qisqa xulosa qilib, avval aytilganlarni eslatib o'ting.
- Asosiy qism matnini uch bo'lakka ajrating: vaziyat haqida hikoya — vaziyat qanday o'zgaradi — yechim yoki yakun.
- Hissiy hikoyalar qo'shing.
- Shaxsiy tajribangiz va kuzatuvlaringizdan misollar keltiring.
- Tinglovchilarga savollar bering, muloqot o'rnating.
- Ohang, ovoz balandligi va nutq tezligini o'zgartirib turing.

Tayyorgarlik qoidolari

1. Oldinroq keling, sahnada yurib chiqing, yoritish va ko'rish sharoitiga moslashing.
2. Mikrofonni tekshirib, yoqish/o'chirish usullarini aniqlang.
3. Suv tayyorlang — bu nafaqat chanqoqni bosish, balki kutilmagan savolga javob o'ylash uchun 30 soniya yutish imkoniyatidir.

Nutq — o‘qituvchining eng kuchli quroli.

